

Καθοριστικό παράγοντα για την εξωστρέφεια της ελληνικής παραγωγής χαρακτηρίζει ο ΣΕΒ τον κλάδο των logistics, υπογραμμίζοντας την ανάγκη ανάπτυξής του με ευρωπαϊκές προδιαγραφές.

Μεταξύ άλλων, ο Σύνδεσμος τονίζει ότι απαιτούνται, fast-track διαδικασίες για τις επενδύσεις σε εμπορευματικούς κόμβους όπως και ευθυγράμμιση των όρων δόμησης και αδειοδότησης όλων των κέντρων αποθήκευσης και διανομής (ΚΑΔ) με τους αντίστοιχους του ευρωπαϊκού ανταγωνισμού.

Αναλυτικά ο ΣΕΒ σημειώνει τα ακόλουθα:

Ο κλάδος υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας (logistics) είναι ένας από τους πιο νευραλγικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας για την ανάπτυξη της βιομηχανίας και μεταποίησης. Η γεωγραφική θέση της χώρας είναι κομβικής σημασίας για την προώθηση των διεθνών εμπορικών συναλλαγών και ο κλάδος των logistics προσελκύει το επενδυτικό ενδιαφέρον των ισχυρών εμπορικών δυνάμεων στην παγκόσμια αγορά. Προσφέρει υπηρεσίες αποθήκευσης και διανομής προϊόντων στις εγχώριες μεταποιητικές και εμπορικές επιχειρήσεις, ενώ η ταχεία βελτίωση των λιμενικών υποδομών του Πειραιά και (προσεχώς) της Θεσσαλονίκης αναβαθμίζει σημαντικά το διαμετακομιστικό ρόλο της χώρας στις διεθνείς εμπορευματικές ροές.

Ο κλάδος των logistics (υπηρεσίες προς τρίτους) παράγει το 6% περίπου του ΑΕΠ της χώρας, το οποίο ανεβαίνει στο 9,5%, συμπεριλαμβάνοντας τις ίδιες υπηρεσίες logistics που παρέχονται εσωτερικά από πολλές εμπορικές και μεταποιητικές επιχειρήσεις. Δίνει δουλειά στο 4,7% των απασχολούμενων (~200 χιλ. άτομα). Επίσης, σε σχέση με τον μέσο όρο της οικονομίας, ο κλάδος, αφενός δημιουργεί μεγαλύτερη ακαθάριστη προστιθέμενη αξία ανά απασχολούμενο, και, αφετέρου ανακάμπτει με ταχύτερους ρυθμούς σε όρους απασχόλησης και μισθών (πίνακες Δ03, Δ04, Δ07). Είναι, επίσης, ο κλάδος που διαχειρίζεται όλο το διεθνές εισαγωγικό και εξαγωγικό εμπόριο της χώρας, και μεταφέρει το ελληνικό όνομα στις παγκόσμιες αγορές.

Η αποτελεσματική λειτουργία του κλάδου, μέσω εξορθολογισμού του κόστους και βελτίωσης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών logistics, αναμένεται να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο, τα επόμενα χρόνια, στην αύξηση του μεριδίου της βιομηχανίας στο 12% του ΑΕΠ, στον επιδιωκόμενο εξωστρεφή επαναπροσανατολισμό της ελληνικής οικονομίας, και στην καθιέρωση των ελληνικών διεθνώς εμπορεύσιμων προϊόντων, ως αξιόπιστες εισροές στις διεθνείς αλυσίδες αξίας. Η ανάπτυξη, όμως, των εμπορευματικών υποδομών της χώρας σε περιφερειακούς οδικούς άξονες, σιδηροδρομικά δίκτυα, περιφερειακά λιμάνια και εμπορευματικούς κόμβους (τοπικούς και εθνικούς), είναι ιδιαίτερα αργή. Και αυτό συμβαίνει περισσότερο εκεί όπου οι διαδικασίες εμπλέκονται στα γρανάζια της κρατικής γραφειοκρατίας. Οι ρυθμοί αυτοί δεν είναι πλέον συμβατοί με τα τεκταινόμενα στη διεθνή οικονομία, και πρέπει να επιταχυνθούν, εάν πρόκειται η Ελλάδα να αναπτυχθεί ταχύτερα από το 2% των επίσημων προβλέψεων.

Βεβαίως, τα τελευταία 10 χρόνια έχουν επέλθει μεγάλες μεταβολές στον κλάδο. Με την καθοριστική παρέμβαση του ΣΕΒ και της Ελληνικής Εταιρίας Logistics (EEL), ο κλάδος είναι ίσως ο μόνος στην Ελλάδα που διαθέτει εθνικό σχέδιο ανάπτυξης εγκεκριμένο και επικαιροποιημένο από δυο διαδοχικές κυβερνήσεις.

Με τις προτάσεις πολιτικής που προωθεί συνεχώς ο ΣΕΒ στη δημόσια διοίκηση, ο κλάδος έχει πλέον ένα ιδιαίτερα σύγχρονο ρυθμιστικό πλαίσιο. Αυτό συνεισφέρει σημαντικά στον εξορθολογισμό του κόστους λειτουργίας. Επίσης, με την παραχώρηση και σε ιδιώτες λιμανιών και αεροδρομίων, αλλά και σιδηροδρομικών υπηρεσιών προχωρά ταχύτερα η αξιοποίηση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του κλάδου. Χρειάζεται, όμως, και μια δημόσια διοίκηση που να διευκολύνει τους ιδιώτες επενδυτές να αναπτύξουν ακόμα περισσότερες υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας ώστε να επιτευχθεί ο στόχος δημιουργίας διαμετακομιστικού κόμβου στην Ελλάδα. Απαιτούνται, fast-track διαδικασίες για τις επενδύσεις σε εμπορευματικούς κόμβους όπως και ευθυγράμμιση των όρων δόμησης και αδειοδότησης όλων των κέντρων αποθήκευσης και διανομής (ΚΑΔ) με τους αντίστοιχους του ευρωπαϊκού ανταγωνισμού.

Οι όροι που δόθηκαν στο Θριάσιο είναι απαραίτητο να επεκταθούν στο σύνολο των ΚΑΔ, αν θέλουμε ο κλάδος να στέκεται με αξιώσεις απέναντι στον ευρωπαϊκό ανταγωνισμό. Ενδεικτικά, οι όγκοι δόμησης των ΚΑΔ στην Ελλάδα παραμένουν περίπου 30% δυσμενέστεροι από τον ευρωπαϊκό ανταγωνισμό, ενώ μόνο για να παραχωρηθεί το 35% του διαθέσιμου χώρου στο Θριάσιο χρειάστηκαν 11 προκηρύξεις, 3 διαγωνισμοί και περίπου 12 χρόνια. Σε αντίθεση, η Ισπανία μέσα σε πέντε έτη έθεσε σε παραγωγική λειτουργία το Plaza Logistics Park οκταπλάσιας έκτασης. Τέτοιου είδους χρονικές καθυστερήσεις δεν είναι, όμως, αποδεκτές στην ιδιωτική οικονομία. Η Fraport, που είναι μια ιδιωτική επένδυση αξιοποίησης αεροδρομίων, πέρασε και αυτή από 40 κύματα πριν τελεσφορήσει. Και είμαστε όλοι μάρτυρες των αβελτηριών στην επένδυση του πρώην αεροδρομίου της Αθήνας στο

Ελληνικό. Υπάρχει, λοιπόν, επιτακτική ανάγκη η δημόσια διοίκηση να δημιουργήσει πλέον μια ειδική ή γενική γραμματεία εφοδιαστικής αλυσίδας στο Υπουργείο Ανάπτυξης που θα ασχολείται αποκλειστικά και οριζόντια με την υλοποίηση της στρατηγικής που έχει εκπονήσει το Εθνικό Συμβούλιο Logistics, δηλαδή με το σύνολο των δράσεων και πολιτικών που είναι αναγκαίες για την περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου, την αύξηση των επενδύσεων και της απασχόλησης.

Σχεδόν αμετάβλητο παρέμεινε το οικονομικό κλίμα τον Δεκέμβριο του 2018, καθώς η επιδείνωση των προσδοκιών στη βιομηχανία και στις κατασκευές αντισταθμίστηκε από τη νέα βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης (που συνεχίζει την ανοδική της πορεία για 6ο συνεχόμενο μήνα) και την μάλλον συγκυριακή ανάκαμψη των επιχειρηματικών προσδοκιών στο λιανικό εμπόριο. Πάντως, παρά την υποχώρηση των προσδοκιών στη βιομηχανία, η βιομηχανική παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών παρουσίασε σημαντική ανάκαμψη τον Νοέμβριο του 2018 (+6%), έπειτα από οριακή κάμψη τον προηγούμενο μήνα (-0,5%), εμφανίζοντας άνοδο +1,9% συνολικά κατά το 11μηνο 2018. Σε κάθε περίπτωση, η τάση που διαμορφώνεται είναι μεν θετική, αλλά ο ρυθμός ανόδου παρουσιάζει επιβράδυνση από τις αρχές του 2018. Ανάλογες επιδόσεις καταγράφουν και οι ελληνικές εξαγωγές, οι οποίες συνέχισαν να κινούνται ανοδικά τον Νοέμβριο του 2018 (+9,2% και +11,4% το 11μηνο του 2018) παρά τις τάσεις προστατευτισμού που διαμορφώνονται σε παγκόσμιο επίπεδο και τις επιπτώσεις τους στο διεθνές εμπόριο αγαθών. Από την άλλη πλευρά, η ανοδική πορεία του όγκου λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων ανακόπηκε τον Οκτώβριο του 2018 (-3,3%), έπειτα από 7 συνεχόμενους μήνες θετικής μεταβολής (+1,7% το διάστημα Ιαν – Οκτ 2018). Η μείωση αυτή μπορεί να αποδοθεί στη λήξη της τουριστικής περιόδου και τις αυξημένες φορολογικές υποχρεώσεις των νοικοκυριών.

Ωστόσο, η πρόθεση των νοικοκυριών για μείζονες αγορές βελτιώνεται, με το ποσοστό αυτών που εκτιμούν ότι θα προβούν σε νέες αγορές να ανέρχεται σε 7,3%, από 3,9% στις αρχές του έτους, και αντίστοιχα αυτών που εκτιμούν μείωση των αγορών να μειώνεται σταθερά (43,5% από 61,8% στις αρχές του έτους). Παράλληλα, η ροή καταθέσεων των νοικοκυριών διαμορφώθηκε σε οριακά θετικό έδαφος τον Νοέμβριο του 2018 (+€60 εκατ.), ενώ διαφαίνεται ότι οι αυξημένες φορολογικές υποχρεώσεις επηρεάζουν αρνητικά και την πρόθεση για αποταμίευση τους επόμενους μήνες. Πάντως, το 11μηνο του 2018 οι καταθέσεις των νοικοκυριών αυξήθηκαν κατά +€3,5 δισ. Αντίθετα, οι καταθέσεις των μη χρηματοπιστωτικών επιχειρήσεων μειώθηκαν για 2ο συνεχόμενο μήνα (-€240 εκατ.), αντανakλώντας τα προβλήματα ρευστότητας που αντιμετωπίζουν και που αποτυπώνονται στον αρνητικό ρυθμό χρηματοδότησης (-0,6%) για 9ο συνεχόμενο μήνα.

Την ίδια ώρα, τα στοιχεία του ΕΡΓΑΝΗ (ειδικό τεύχος) δείχνουν αύξηση των θέσεων εργασίας, η οποία οφείλεται εν μέρει στην αύξηση της μερικής απασχόλησης, ιδίως σε

μικρότερες επιχειρήσεις, όπου απαντάται με μεγαλύτερη συχνότητα η απασχόληση μισθωτών σε περισσότερους από έναν εργοδότες, με τον μέσο μισθό να παραμένει σε γενικές γραμμές σταθερός. Από την άλλη πλευρά, η πορεία των εσόδων του κράτους το 11μηνο του 2018 συνεχίζει να είναι καλή, υποβοηθούμενη από συγκυριακούς παράγοντες και την επίπτωση της αύξησης του ΦΠΑ σε αριθμό νησιών, αν και η αύξηση φαίνεται να στερείται δυναμικής. Η συγκράτηση των δαπανών προκύπτει κυρίως από τη μείωση ορισμένων κοινωνικών δαπανών και την ταυτόχρονη περίπου ισόποση αύξηση των δαπανών μισθοδοσίας. Τέλος, το 2018 οι καθαρές ιδρύσεις επιχειρήσεων εμφανίζονται σταθερά ενισχυμένες σε σύγκριση με το 2017, παρά την εύλογη λόγω τέλους χρόνου κάμψη των τελευταίων μηνών.